

ling havde Betæneligheder, fordi jeg nærede Frygt for, at vi ikke skulde se Lovforslaget her igen, med andre Ord, at der ikke skulde komme noget ud af denne Sag, hvis vi vedtog de Ændringer, som Fler-tallet er fremkommet med. Min Stilling var dog kun dikteret af denne Frygt for, at vi ikke skulde se Lovforslaget igen, og de Udtalelser, som fremkom fra den højtærede Minister, tydede heller ikke paa, at vi vilde faa det at se i det mindste i denne Samling. Den ærede Ordfører udtalte ganske vist, at for saa vidt Landstinget ikke vilde slutte sig til disse Ændringer, var der Tid nok for det nævnte Ting til at forhandle Forslaget, saaledes at vi kunde faa det tilbage igen. Det er det, jeg har næret Frygt for ikke vilde ske, men jeg vilde selvfølgelig gerne se, at jeg tog fejl i dette Punkt, og at vi fik Lovforslaget herved igen i denne Samling, saa at det kunde blive til Lov. Jeg tror, som sagt, at alle politiske Partier kunne være tjente med at faa den hemmelige Afstemning gennemført. Det er jo ofte blevet paastaat, at Socialdemokraterne øve Valgtryk, det er blevet sagt, at Høje øver Valgtryk, og det er blevet paastaat, at Venstre øver Valgtryk. Lad os da se at blive helt fri for Muligheden deraf, se at komme helt bort derfra ved at indføre hemmelig Afstemning. Det ærede Medlem for Assens udtalte, at det jo ikke var udelukket, at der ogsaa kunde udøves Valgtryk efter det Lovforslag, der nu bliver vedtaget; dersom det var Tilfældet, forekommer det mig, at det havde været det ærede Medlems Pligt mellem 2den og 3dje Behandling at stille saadanne Ændringer, der kunde gøre dette umuligt. Jeg tror, at saaledes som Forslaget nu vil blive, vil det være meget vanskeligt — umuligt bliver det dog maaske ikke — at konstatere, hvordan en Vælger har stemt, forudsat at Vælgeren selv er interesseret i, at ingen faar det at vide, og det er dog det, man vil opnaa ved dette Lovforslag.

Ordføreren (Krabbe): Det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Berntsen) mente, at naar man vedtog et saadant Forslag, saa det ud til, at jo mere Oplysning der kom, desto mindre blev

Karakterstyrken. Den Betragtning synes mig ikke rigtig. Man kan vel med mere Ret sige, at jo mere almindelig Oplysning Vælgerne faa, desto mere oplyste blive de ogsaa med Hensyn til saadanne Enkeltheder, som hvad der er tjenligst for Udøvelsen af deres Vælgerret, og naar den voksende Oplysning om hemmelig Afstemnings Nytte støttes af en Bevægelse fra andre Lande, saa modner den sig efterhaanden saaledes, at man beslutter sig til at gennemføre Forandringen. Hvad for øvrigt Lovforslagets Virkninger angaar, omtales jo i Reglen kun Virkningen til at forebygge Valgtryk, og det er ogsaa Hensynet dertil, som har fremkaldt Lovforslaget. Men vi maa ikke overse, at Lovforslaget i Tidernes Løb vil have en Virkning til, som der maa tillægges megen Vægt, det er den, at i kritiske Tider, da store Begivenheder kræve, at Folket maa gøre en Forandring i Valget af deres Repræsentanter, vil et saadant Krav af Begivenhederne langt bedre — til Held for Land og for Folk — kunne blive fyldestgjort, naar Vælgeren i det Øjeblik finder sig fuldstændig frigjort af Hensynet til sin egen Fortid. Det er en Erfaringssætning fra alle Lande under alle Forhold, at Vælgeren gerne bliver i det Spor, han en Gang er slaet ind i; fra det ene Valg til det andet; det er vanskeligt baade for den enkelte Mand og for Masserne at forandre Sporet, selv om Begivenhederne have vist, at det var fejlagtigt. Til at lette en heldbringende Forandring i saa Tilfælde vil den hemmelige Afstemning være en god Hjælp. Denne Virkning kan ikke siges at blive til Fordel for den ene eller den anden, allermindst for store Partier, men den vil være et Gode. Befolkningen vil, naar Begivenhederne kræve en Vending, være i Stand til at gøre den, hvilket den maaske vanskelig vilde være under de nuværende Forhold.

Berntsen: Ja, jeg har ikke begæret Ordet for at rejse nogen Diskussion om dette Emne, som jeg anser for temmelig uddebatteret, men jeg har kun fundet det rigtigt at motivere min Afstemning. Til det ærede Medlem for Københavns 11te Valgkreds (S. Olsen) skal jeg derfor kun